

ادبیات عمومی و سیاسی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته در

جلد : ۵

شماره : ۳ ۲۵ صفر ۱۳۳۷ جمعه ايرتنی ۳۰ تدرین قانی ۱۹۱۸ نومرو — ۹۶

دون ، بوکون ، یارین

حرب عمومیدن اول ، زواللی وطنزک سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و باخصوص اخلاقی وضعیتنی تدقیق ایده‌جک اولورسهق ، بوکونکی حال اسف انکزیننه قارشودلخون اولماق هیچ بر حقیقی عثمانلی ایچون قابل دکلدر .

دوت سنه مدتله سرابلر آرقه‌سنده قوشدق ؛ آلداندق و آلداتدق ؛ تاریخ استقبال ، کچوردیکمز وهنوز ارباب‌درایت نظرندده عواقبی پک‌ده تنورایتمه‌مش اولان بو عظیم باذره‌بی قید ایدرکن ، عثمانلی ملتک کوستردیکی آثار شہامت و بسالتی بر لسان تقدیر ایله یاد و ناحق یرده ، مرحمتسزجه هدر ایدیلن قوائی مادیه و معنویه‌سنه قارشو اظهار تلهف ایلیه‌جکدر . اومت ! بز بو طاقت الیمیه لایق دکلدک ؛ چونکه دولت عثمانیه‌مک موقع جغرافی و سیاسی ، دره دنوطلاردن دهابیوک ، اردولردن دها قوی برضمان ایدی ؛ حسن تدبیر ، محیط وزمانی فخص ، بزی او یله بیوک مظهر یتلرله بکام ایدردی که ایکی عصردن بری عثمانلی موجودیتی

روی زمینده کی ابنای جنسمه خطاب

۱

ای سکنه ارض! صو ایله طوپراقدن عبارت اولان طینتکنز، حیانتک ائک مهم عواملی محتویدر که فوز و نجاحه ایصال ایدم جک سعی و عملک نمثالی اولدیفندن نوره بيله بوکا اطاعت ایتدی اسرا بده لشدن. صعب تکوین عالم سز ایکن افنا کار خو نخواستار لکزدن حلا فراغت ایتیه جک یسکنز؟ دنیای اعمار و اصلاحه مأمور سز ایکن مصرلجه متراکم سیکنرک محصولی، و تکیونی بد افتداز کزدن خارج اولان عاملک بالذات کندیسنی، لمحته بصرده بوق ایتمکدن دها واز کچیه جک یسکنز؟ حامل مستقلی اولدیفکنز شو طالک مسئل بکانه سی بنه سزلر سیکنر. کیمکنز بر آوج طوپراق ایچون فرسخلرجه معصوره لر یقیور، کیمکنز بوکا بشقه سرس ویره رک مغدور و بچاره لرک حریتنی استرداد غایه مطلوبه سی ایلری سور یور و فقط ملیر نلرجه معصومی نحو ایدرک غایه سنه وارر کی اولیور؛ چالوکه قان دوکسکین دخی بوکا وصول بکده غیر قابل دکل ایدی؛ اکلا شامامده کی اصراردن واز کچمک واوزلا شفق.

ایشته بونجه خطیانتک ونوعنه محل بر اقبایه حق اولان طریق. اوت امین اولیکز که بونلرک کانه سی شو اوفی خطادین متولددر. تحصیل و تکوین بک کرچ و بلکه ده عذیم الامکاندر؛ محرواندارس ایه غایت قولادر. تاربخک طی ایتدیکی ام سالفه دن هرت بین اولیکز. برسیاره سکنه سی اولدیفکنزی اونو تماییکز؛ اونو تماییکز که آدمیتده نهایت قرداش سیکنر. والحاصل اونو تماییکز که اعمارنی مطلوب اولان بتون دنیای بر ویا بر قاج ملت اعمار ایدم من بناء علیه بتون دنیا بونلره و بر بلمنر. تقسم اعماله قائل اولیکز. ملت لک انکشافنی تسهیل ایدیکز. خطیانت ماضیه به بردها دوشمه یکنر. هر فرد به بار میشتنی بوکله تکیز که ارضی اعمار و اصلاحده حصه سی بوانسون. افرادک بوبانده مصروف اولسی لازم کان هم تلیخی یالیکز و یالیکز اعمار ملکه، انسانیتک استفاده سنه حصر ایدیکز. کرک بو هم تلی و کرک واردات ممالکتک قسم مهمنی تخریب ملکه وسفک دمایه جاضر لادیفکنز قوتلره تخصیص ایدر سه کز قاله حق جزئی مقدارنی بواجراآت صقیمه کزک تولید ایتدی ضروری اولان فلاکت لک بلکه ده قسماً ونوعما تعمیر و تدوینی ایچون حصره مجبور قاله جفکزدن نه اعمار ملکه پاره کز نه ده تعالی به آدمکنز قاله بیایر. اما سز، همه احتمال مفتخر نه دیه جک سکنر که بز وطنی محافظه ایدیورز. شاشیله حق شی! وطنی محافظه کیمدن؟ ونه بهاسنه؟ و بوکا باعث نه؟

ظلمت احترامدن کوزلریکنزی بوردون زفیری ترا کافده کورر کی اولوبده قورقونج ظن ایتدی بککنز وایک ایشکنز یا اوندن قاچقی ویا در حال اوراده ایشنی بتیرمک اولان بر خیال! اوهت،

برخیال که الکزه آکلاشمق اشغنی الهرق یاقلاشمش اولیدیکنز اونکده سزک کی بر انسان اولدیفنی کوره جککنز برخیالدهنی محافظه ومان ایدیورسکنز. احتیاطیه کیده جککنزه تفاهمی غیب ایتسه یدیکنز ملیونجه معصومک قانی بهاسنه واصل اولدیفکنز نتیجه بی ینه الله ایده ییلیردیکنز .

بومشالی اکلانجه حالکیزک یک کولونج اولدیفنی سزده اکلادکنز دکنی ؛ خیراً دوچار فلاکتی اولدیفکنز بوجان حربی امین اولکنز اکلانجه ایلری کندی . ظلمت احتیاطی تنور ایچون براز تفاهم دنیا کیزی قان یوزومکدن قورقارمغه کافی کایدی .

ینه دبه جککنز که بوقان دوکولسه ایدی چاریم یرینه ویاسونیزم قائم اوله ییلیرمیدی ؟ اساساً خطیانتکنز یالکنز بوه صرمی منحصردر صایدیورسکنز ؟ چاریمک وجودی ملیتاریزمک تفرق هب الم احتیاطدن متولد ، هپسی خطا آلود . تکرار ایدرم براز ایشیق که بزده اولدیفنی کی سزده دخی هبرکنز سعادت موعوده سنی استحصاله قوبولسون . شمدی بیلمه هاکی فلاکتکنزه اغلاسه قی ؟ جمنی بومبارله مخنق غازلرک پتزدیکی پکانه ایش کوره بیله جکاریکنز می ؛ فقر و ضرورت بوغازلادیفنی حاجز و بیچاره لره می ؟ ونه ایات شونیدیر سزاککنز اثری اولان محاربه نیک دبونانی آتنده برمدت ایچون اولسون ایکی بوکوم قاله جق زوالیلریکنز می ؟ شایان ترحم و تلف مدنی ارضیلر !

هرنه ایسه اولان اولدی بوندن صکره اولسون طریق حیاتکنزده نوره به جک ایصیرغان و دیکنلری محو ایله یولارکنزه کلر و سنبلر پتشدیریکنز ؛ بونجه ایچون ده حربیه ویردیککنز قوت و اهمیتی متفقاً صاحبه حصر ایدیکنز ؛ سزده ازلدن عقدر ایکن بونی قدیر ایده بیله جک اثر کیاستی کوسترمه مک صورتیه طریق صوابدن مع التأیف صایدیفکنز شوخادنت عمومییه شمدیدن صکره اولسون اهمیت و بریکنزا ؛ بوکا کرچه اولاری ده چالیشانلرکنز بوق دکل ایدی . سز شمدی کلیم زمانه اون سکنز آیتنه دقت ایدیکنز . تمامی اجراسنه ال بریکله متوسل اولیکز که سعادت موعوده بی الله ایده سکنز . بزم کره منزه نه حرب وار نه احتیاط ؛ نه ضرب وار نه اقتباس . خالفمه ، بی نوعمه ونه ایات نفسمزه قارشو اولان مسئولیتنر حیتنر وار بونجه ایچون هیچده قان دوکدک سزک قدرده چالیشمدق فقط سزدن چوق هم یک چوق درشوندک طرغریبی دوشونمکمنز و بلا لزوم فرط سعی و غیرتدن الله بزی اسرکه سون . یارم مصراق محصول سعیدن صکره درت بش سنالك دیدنک یرینه درت بش کون اطرافلیجه دوشونمش اولیدیکنز ، بونجه شامتله دوچار اولمازدیکنز یازیق که سز تکوننی هنوز اکلانجه سکنز ! ایچکنزه حیاتی بلکه ده تلین بیله ایدن بولور نه حق سزاق ؟ ! هله خالفنه قارشو « قیامتدن برعلامت کوسترمک » قصدک ای منتقم یتر دنیا قاوردک قاصدک « دهنده وار .

عدلی هب بوقاردن اسباب رهانی سهاردن بکارسیکنز . کسانیک اک خرده ایشلرینه عقل ایردیرمک ایسترسیکنزه اوککنزده کی اوچورمدن بیلم نصل تمامی ایدیورسیکنز ؟ کورمیورسکنز دبه مدم . عدالت الکزده در . طلبه نه حاجت ؛ سزده بزم کی فرد اعتبارله حق جو ، حق بین ارلککنز حق و یالکنز

حق طایبکن نجات و فلاحك عدل و حریتك ارقه كزیدن قوشوب سزیدن آرتق ابرلمیه جفنی كوردسكن بالذات
كندی اعتقادكزه كوره سوز سويلش اولق ایچون دیهلمك سیات ماضیه كز بوسفرلك دوكدیككز
قان ایله یقائش اولسون! آرتق بردها اوكر دابهله دوشمه یكز چاریزم برینه روح مصلحتك تولید
ایندیكنی كوردیككز ویاسونیزم قائم اولیور بوکا دوت آل ایله صاریلوب مقتضیات زمان و مكانه كوزه
تكامله صرف مقررت ایدیكز!

طراییه ۲۶ آشرین اول ۳۳۴

سی . ج

مادموازل سوزی

بو کونکی صاحبه منی ، هنوز اون بش آیاتی بر شمایزه یاوروسنك تعلیم و تربیه مندین حاصل
اولان شایان دقت مشاهداته حصر ایده جکم .
معلوم یا انسان اوله من ، حیوانلرله اولان علاقه منی کسمکه سبب اوله ناز ، ذی حیات مخلوقات
نه درجه بوکسك ، متکامل بر زمره منی تشکیل ایدرسك ایدلم ، ینه حیوانز ، ارضمك محصولات
عضویه سی خارجنه چیقاماز .
هموم حیوانات ، حق نباتات ایله برلکده عینی ضمیردن میدانه کادک ، بزده اونلر کی محیطی
تأثیرلردن ، اصطفاا لردن کچه کچه تکامل و تعالی ایلدک .
بو درجه بنیوی و حیاتی مناسبتن بولان حیوانلرک ماهیتلرله قدر مشغول اولورساق کندی
منشاء و صورت تکامل حتمدهده او درجه واضح معلومات ایدمش اولورز .
ذاتاً انسانلرکده عناصر و صورت شکل اعتبارله مستثنا بر مخلوق اولدقلرینه اینانقه بزی مجبور
ایدجك اورتهده هیچ بر جدی سبب یوقدر .
ادیان سائر نه دیرسه دیسون بزم دینز حقیق منشائمنی قدر وضوح ایله کوستریور ،
بالچقدن - عناصر اصلیه دن - آتی کوتده [۱] یعنی آتی دور زه تولوژی ده خلق بوپورلیدیمنی نه
بوکسك بر بلاغله آکلادیور ، بو مبعجل اعتقاد ، بلاندیق توخش ایدیلن ، تکامل اصوللرینه ،
اصطفاا نظریاننه قدر یا فلاشیبور .

[۱] هرکون لائل ۱۰۰۰۰ سنه دن مرکب بردوردر .